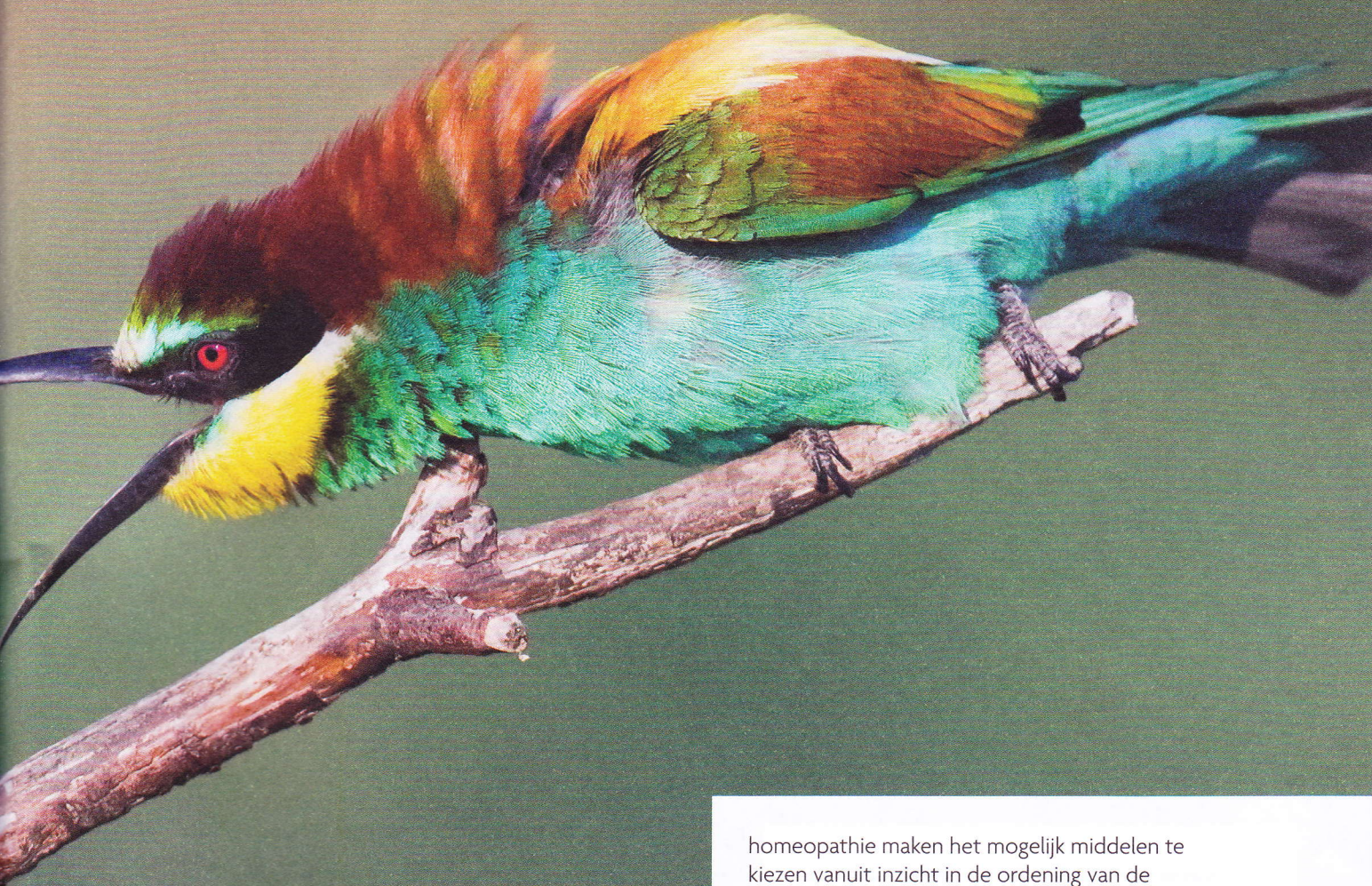

Dieren *manieren*

De natuur is een belangrijke richtlijn voor het kiezen van het juiste homeopatische middel. Middelen uit het dierenrijk hebben iets in zich van de eigenschappen van het dier. Hoe wordt aan de hand van dierenkenmerken een geschikt middel voor de patiënt bepaald? Wat voor diermiddelen zijn er en welke zijn voor wie geschikt?

DOOR **FERNAND DEBATS**, ARTS VOOR
HOMEOPATHIE EN REDACTIELID

Potenties, homeopathische middelen, zijn informatiedragers. Je kunt ze vergelijken met dvd's; ze zien er allemaal hetzelfde uit. Als er geen etiket op zit, weet je niet wat erop staat: een concert, een film of iets anders. Dat blijkt pas wanneer je de dvd afspeelt. Potenties zien er ook allemaal hetzelfde uit en zonder etiket weet je niet welke informatie 'erop staat'. Dat blijkt pas als je ze in een levend organisme, mens, plant of dier, 'afspeelt'.

Ordening van de natuur

Er zijn momenteel meer dan tienduizend middelen in de homeopathie bekend. Het zal duidelijk zijn dat je hierin een bepaalde ordening moet aanbrengen om overzicht te krijgen. Tot een jaar of twintig geleden werden middelen in de homeopathie gekozen met behulp van een repertorium, waarin combinaties van kenmerken van middelen kunnen worden opgezocht. Recente ontwikkelingen in de

homeopathie maken het mogelijk middelen te kiezen vanuit inzicht in de ordening van de kosmos. Hierbij volgen we de zichtbare indeling in de natuur. De voornaamste middelen komen uit het mineralenrijk, het plantenrijk en het dierenrijk.

Drie groepen middelen

De eerste taak bij het kiezen van een middel is dan ook om uit te vinden of iemand een plantenmiddel, een diermiddel of een mineraalmiddel nodig heeft. Elk van deze groepen heeft zijn eigen kenmerken. Plantenmiddelen kenmerken zich door een gevoeligheid voor omgevingsfactoren. Dit is begrijpelijk vanuit het gegeven dat planten zich niet kunnen verplaatsen en daardoor aangewezen zijn op hun aanpassingsvermogen; niet kunnen aanpassen betekent niet kunnen leven. Dit uit zich in een gevoeligheid voor omgevingsfactoren en een reactie daarop. Mensen die een plantenmiddel nodig hebben, bezigen meestal een bloemrijk taalgebruik en lichte situaties toe aan de hand van anekdotes.

Minerale middelen kenmerken zich door een gemis. Mensen die deze middelen nodig hebben, hebben een behoefte aan iets wat ontbreekt om goed te functioneren. Hun taalgebruik is meestal zakelijk, zonder veel bijkomstigheden. Ze gebruiken

niet zozeer anekdotes, maar noemen ter zake doende gegevens over de klachten. Diermiddelen hebben als thema: overleven te midden van concurrentie. In de beleving van mensen die deze middelen nodig hebben, wordt hen iets aangedaan door iets of iemand waardoor ze niet ten volle kunnen functioneren. Dit is begrijpelijk, want in de dierenwereld gaat het vaak om eten of gegeten worden, over dominantie of onderwerping en het verdedigen van het territorium tegen concurrenten of indringers.

Belevingswereld

Bij het beslissen of een patiënt een planten-, dier- of mineraalmiddel nodig heeft, is de wijze waarop de klachten worden beleefd van belang. De homeopaat 'leest' tussen de regels van iemands beschrijving van zijn klachten of ziekte. Zo kan iemand na een scheiding of een verlies van een geliefd persoon de beleving hebben dat er een leegte ontstaan is (mineraal), dat een strijd verloren is (dier) of dat hij nu kwetsbaar en onbeschermd achterblijft (plant).

Overeenkomsten binnen een groep

Bij mineralen en planten vindt verdere differentiatie plaats volgens de groepsanalyse. Bij diermiddelen gaat het er allereerst om de diergroep te bepalen. Van oudsher zijn er in de homeopathie diermiddelen beschreven. Zo is *Lachesis*, gepotentieerd gif van de bosmeesterslang, uitgebreid beschreven door Constantine Hering (1800-1880), tijdgenoot van homeopathiegrondlegger Samuel Hahnemann. Het zoeken naar groepskenmerken leidde tot de ontdekking dat een aantal basiskkenmerken van *Lachesis* ook andere slangenmiddelen kenmerkten, zoals addersoorten (*vipera's*) en ratelslangen (*crotalussen*).

Ook voor andere diergroepen bleek dat zo te zijn. *Formica* (mier) en *Apis* (honingbij) bleken kenmerken te hebben die voor alle insecten van toepassing zijn. Wanneer vervolgens insectenkenmerken gevonden werden in een casus en het middel niet tot de bekende middelen behoorde, kon worden

geconcludeerd dat het een in de homeopathie onbekend insectenmiddel moest zijn.

Vogelmiddelen

Naar aanleiding van deze redenering zijn talloze nieuwe middelen onderzocht, zoals de vogelmiddelen. Deze waren in de homeopathie onbekend, totdat iemand op het idee kwam om vogelveren te potentiëren en daarmee *provings* (tests om kenmerken van homeopathische geneesmiddelen vast te stellen - red.) te doen. Zo bestaan er nu middelen van de adelaar, buizerd, raaf, eend en vele andere vogels.

Mensen die gebaat zijn bij een vogelmiddel beleven hun klachten, en in breder verband hun levenssituatie, als een inperking van hun vrijheid. Gebeurtenissen en klachten of ziekten geven hen het idee gevangen of gekooit te zijn. Mensen die gebaat zijn bij een roofvogelmiddel zullen hierop reageren met woede, terwijl een prooivogelmiddel past bij iemand die hier depressief van wordt. Het gevoel van vrijheidsbeperking kan opgewekt worden door confrontatie met wetten en regels, die door anderen worden opgelegd. Niet zelden hebben ze hobby's die met vliegen of de lucht te maken hebben, zoals parachutespringen of parapenten. Ze kunnen kleurrijk het gevoel van vrijheid beschrijven dat ze daarbij beleven.

Diergedrag

Bij de keuze van een diermiddel spelen kenmerken van het diergedrag een belangrijke rol. Zo zullen slangen niet uit zichzelf agressief zijn. Pas als ze zich bedreigd voelen, zullen ze zorgvuldig het juiste moment afwachten en toeslaan. Kenmerkend is dat ze ook prooien aanvallen die veel groter zijn dan zichzelf. Met een beetje fantasie kun je je een persoon voorstellen die zo in het leven staat. Op het fysieke vlak hebben mensen die baat hebben bij een slangenmiddel vaak problemen met de bloedstolling en dat is begrijpelijk als we weten dat slangengiften de bloedstolling verstoren. Insecten kenmerken zich door een grote bedrijvigheid. De meeste insecten leven maar kort en het lijkt alsof ze in hun korte leven zo veel mogelijk willen doen. Ze moeten snel zorgen voor nageslacht en stellen dan ook veel belang in seksuele activiteiten. Mensen die baat hebben bij insectenmiddelen, hebben vaak een angst voor een plotselinge dood en ze zijn vaak erg met eten en voedsel bezig.

Middelen van zoogdieren worden bereid uit hun melk. We kennen zelfs dolfijnenmelk als homeopathisch middel. Mensen die baat hebben bij zoogdiermiddelen, bevinden zich vaak in problematische situaties rond de opvoeding van kinderen. Dat is niet verwonderlijk, omdat zoogdieren hun jongen vaak lang moeten (op)voeden voordat ze zelfstandig zijn. Hormonale problemen wijzen

'Hormonale problemen wijzen vaak in de richting van zoogdiermiddelen'

vaak in de richting van zoogdiermiddelen.

Soms komen er ook grappige eigenschappen aan het licht. Zo zijn er mensen die gepassioneerd breien of handwerken en die gebaat blijken te zijn bij een spinnenmiddel.

Informatie verstrekken

Potenties zijn dus informatiedragers. Maar om wat voor informatie gaat het nu? Volgens de evolutietheorie vindt de wereld zijn oorsprong in de oerknal, het ontstaan van de minerale wereld. Daarna ontstonden er in de oersoep eiwitten die leven mogelijk maakten. Hieruit kon de plantenwereld ontstaan en daaropvolgend de dierenwereld en de mensheid. In deze ontwikkeling neemt de complexiteit steeds toe. De samenstelling van een steen is veel eenvoudiger dan die van een plant; om een plant 'na te maken' heb je veel meer informatie nodig. Het bouwplan van een dier is nog ingewikkelder. Kortom: in de loop van de evolutie is er steeds meer informatie voorhanden gekomen. Elke stap in de evolutie maakt gebruik van alle voorgaande informatie. In het plantenrijk is de informatie van de minerale wereld vervat; planten bevatten mineralen. Maar planten groeien en vermenigvuldigen zich. Dieren kunnen zich bovendien verplaatsen. In de mens is zo als het ware alle informatie van de hele schepping aanwezig. Ziekten of tekortkomingen ontstaan doordat bepaalde informatie niet beschikbaar is. Met een homeopathisch middel vul je die ontbrekende informatie aan.

De informatie die vervat is in de verschillende delen van de schepping, wordt geïsoleerd tijdens het potentieerproces - al weten we niet hoe dat kan. De informatie van de uitgangsstof, een plant of een vogelvoer, wordt overgenomen door de drager. Net zoals een film op een dvd gebrand wordt. Door nu de goede informatie, het juiste homeopathisch gekozen middel, aan het organisme te verstrekken, kan dit weer ten volle functioneren.